

5

Vragenuur: Vragen Nijboer

Vragen van het lid Nijboer aan de staatssecretaris van Financiën, bij afwezigheid van de minister van Financiën, over het bericht "Verzekeraars zakken voor stresstest".

De heer **Nijboer** (PvdA):

Dank u wel, voorzitter. Een heel ander onderwerp. De situatie van verzekeraars is zorgelijk. Vorige week waren er al berichten over verzekeraars. De noodklok werd geluid. Er zijn grote zorgen over de toekomst van de sector: het verdienmodel, de zich voortslepende woekerpolisaffaire en een verouderde administratie. Afgelopen weekend was de stresstest van de Europese toezichthouder. De Nederlandse Bank kopte op de website "De meerderheid van de verzekeraars doorstaat de stresstest met goed resultaat". Dat is wat de PvdA-fractie betreft wel een erg positieve kop. Wat koop je ervoor als je een polis hebt bij juist die verzekeraar die onder dat gemiddelde zit? Wat koop je ervoor als je je pensioen spaart bij een ondergekapitaliseerde verzekeraar? Wat koop je ervoor als de toezeggingen die zijn gedaan door juist die ene verzekeraar geen gestand kunnen worden gedaan?

De situatie ten aanzien van verzekeraars is ronduit zorgelijk. Het is ook niet voor niets dat de Tweede Kamer heeft gevraagd om een commissie die zich zal buigen over de toekomst van de verzekeraars. De situatie vergt scherp toezicht. We hebben gezien waar het bij banken toe leidt als je het toezicht laat versloffen en verslappen.

Ik heb een viertal vragen:

1. Hoeveel Nederlandse verzekeraars zakten door de bodem? 2. Wat zijn de oorzaken van de geconstateerde kapitaaltekorten? 3. Op welke wijze wordt ervoor gezorgd dat de verzekeraars weer boven Jan komen? 4. Welke rol ziet de minister — bij zijn afwezigheid vraag ik het aan de staatssecretaris — daarin voor zichzelf? Koste wat kost moet worden voorkomen dat gepensioneerden straks met lege handen komen te staan.

Staatssecretaris **Wiebes**:

Voorzitter. Het bericht over de verzekeraars. Het goede nieuws is dat de branche ruim van tevoren anticipeert op de strengere eisen van Solvency II. Zij heeft vrijwillig meegedaan aan de stresstest, juist om vooruit te kijken. De eisen worden hoger en de branche, maar ook de toezichthouder, bereidt zich daarop voor. Dat laat het voor mij niet vrij — als ik het al zou weten — om te zeggen om hoeveel verzekeraars het gaat die aan deze, nu nog niet wettelijk geldende, stresstest voldoen en hoeveel niet. Dat is niet aan de minister en zeker niet aan de staatssecretaris. Dat is iets wat gedeeld wordt tussen de verzekeraar en de toezichthouder. Op het moment dat die eisen gelden, wordt natuurlijk duidelijk hoe partijen gescoord hebben met de stresstest en dat is vanaf 2016. Nu is op de website van DNB te lezen dat alle verzekeraars voldoen aan de eisen van vandaag. Dat is per verzekeraar gespecificeerd op de website.

Het is niet aan mij om van een nog niet bestaande regel in een voorlopige en nog niet uitgekristalliseerde tekst te melden hoeveel verzekeraars daaraan voldoen en hoeveel niet. Ik kan dus ook niet ingaan op enige oorzaken. Wel is duidelijk dat dit precies de manier is waarop het moet gaan. Er is een toezichthouder die ruim van te voren en straks aan de hand van definitieve normen vaststelt hoe daaraan moet worden voldaan. De toezichthouder gaat met de bedrijven aan het werk om zo nodig hun balansen te versterken en zal aan het Nederlandse publiek rapporteren hoe de bedrijven aan de normen voldoen. Het Rijk is betrokken bij het onderhandelen over de Solvency II-normen in Brussel. Vooruitlopend daarop heeft de wetgever ervoor gezorgd dat verzekeraars nu al gebonden zijn bij hun dividend-uitbetaling, om te voorkomen dat zij in 2016 moeite hebben om aan de nieuwe norm te voldoen.

De heer **Nijboer** (PvdA):

De bedoeling van de stresstests is om het vertrouwen in een sector te vergroten. Bij de bankenstresstest kon je zien welke banken gezond waren, welke een kapitaaltekort hadden en welke acties zouden worden ondernomen, zodat zij weer gezond zijn en het vertrouwen in de samenleving terug wordt gebracht. We doen hier hetzelfde bij de verzekeraars, maar daarbij is de uitkomst veel schimmiger. Het is niet duidelijk welke verzekeraars niet voldoen, wat de problemen zijn en wat eraan wordt gedaan. Ik vraag het kabinet om die transparantie te geven. Ik snap best dat dit misschien niet vandaag kan, maar ik pleit ervoor om dat op korte termijn te doen, want de zorgen zijn groot. Gepensioneerden en mensen die nu pensioenpremies betalen, zijn bang dat zij hun pensioen niet krijgen. Dat kan ik mij ook wel voorstellen als je weet dat er verzekeraars zijn gezakt, maar je weet niet welke en als je ook niet weet hoe er orde op zaken wordt gesteld.

Dat is mijn eerste vraag. De tweede is heel kort. Er is een commissie ingesteld op verzoek van de Kamer, en ook van de PvdA-fractie, over de toekomst van de verzekeraars. Hoe staat het daarmee? Buigt die zich ook over dit soort vraagstukken? Wanneer komt die commissie met haar advies?

Staatssecretaris **Wiebes**:

Transparantie is een uitstekend middel om het vertrouwen te vergroten. Zo zal het ook gaan, zodra er een wettelijk kader is en zodra die test is uitgekristalliseerd. Dat is die nu nog niet. Dan worden de resultaten daarvan openbaar, net als volgens de huidige wettelijke normen. De test is nog niet uitgekristalliseerd. Het is nog niet definitief bekend hoe de stresstest eruit zal zien. De wet schrijft deze ook nog niet voor, dus het zou prematuur zijn om dat openbaar te maken. Zodra die wet er is, zal er gerapporteerd worden volgens die wet, precies zoals nu ook het geval is.

Het klopt dat er een commissie is op verzoek van de fractie van de Partij van de Arbeid. Ik heb begrepen dat die commissie nog hard bezig is. Ik heb geen informatie wanneer deze klaar zal zijn, maar dat is nu nog niet.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Dat begrijp ik, want anders had de Kamer het resultaat gezien. Ik stel nogmaals de vraag wanneer de verwachting is. Ik meende dat eind dit jaar was toegezegd. Ik heb nog een vraag over de rol van het kabinet om een gezonde

verzekeringssector te borgen. Welke rol ziet de staatssecretaris daarvoor? In het Financieele Dagblad vond ik een treffend citaat van Godfried Bomans: een statisticus waadde vol zelfvertrouwen door een rivier die gemiddeld een meter diep was, maar hij verdronk. Dat is wel het risico dat wij lopen met de verzekeringssector. Als men gemiddeld voldoet aan de normen, maar op individueel niveau niet, hebben mensen reden tot zorg. Het is ook een verantwoordelijkheid van het kabinet en ten principale van de Nederlandsche Bank dat die zorg wordt weggenomen en dat dit wordt verholpen.

Staatssecretaris Wiebes:

De heer Nijboer en ik delen een verleden op het terrein van de statistiek. Wij weten allemaal dat niet het gemiddelde moet deugen, maar dat iedere verzekeraar aan die norm moet voldoen. Dat zal ook de strekking worden van die Solvency II-norm. De rollen zijn helder. Europa schrijft de regels voor. Wij anticiperen daarop, soms zeer actief, door erop vooruit te lopen. Het is aan de toezichthouder om vast te stellen of de verzekeraars daaraan voldoen. Het is ook aan de toezichthouder om bindende afspraken te maken met verzekeraars om als zij daar niet aan voldoen, er wel aan te gaan voldoen. Daar zijn allemaal harde normen voor. Dat is het hele Solvency II-kader. Dat moet precies zo werken als bij de banken.

De voorzitter:

Dank u wel voor uw komst naar de Kamer en voor uw antwoorden.